

Met volle zeilen naar KOMODO

Een droomvakantie... Inschepen op een spiksplinternieuw duik- en zeiljacht om haar eerste tocht, de zogenaamde 'maiden voyage', mee te maken. De reis voert ons naar het relatief onbedoken Komodo en omringende eilanden.

Manta Alley

Door het samenkomen van de golfstromen is dit een favoriete plek van manta's.

Kleurpalet

De naaktslak *Chromodoris magnifica* is met zijn prachtige kleurcontrast een fantastisch onderwerp.

Miniatuur

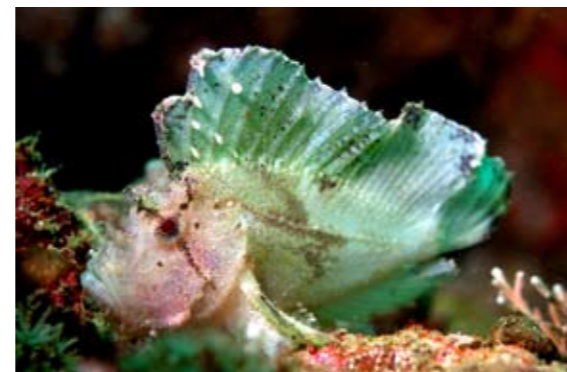
Op diverse locaties kwamen we pygmyzeepaardjes tegen.

Volgende duik

Frank van der Linde brengt ons met de Zodiac naar een nieuwe duikplaats.

Rugzeil

Een bladvis (*Taenianotus triacanthus*) herken je aan de zeilachtige rugvin.

Duiken op Manta Alley. Alleen de naam van deze duikstek zorgt er al voor dat iedereen voor het ochtendgloren klaarwakker is. Vol verwachting laten we ons van de Zodiac het water in rollen. Vanwege de heftige golfslag dalen we direct af om zo snel mogelijk uit de deining te zijn. Het is donker aan de schaduwkant van deze rotsen en het water is troebel door de enorme hoeveelheid plankton. Met deze omstandigheden zou je als duiker normaal gesproken teleurgesteld zijn, maar nu betekent het alleen maar meer kans op het zien van manta's. Na enkele meters zien we in de diepte al schimmen opdoemen. Maar dan slaat het noodlot toe: ik kan niet klaren... Ongelooflijk! Ik sein naar Kees dat ik de duik afbreek en zie de rest van de groep langzaam afdalen. Ik probeer nog een paar minuten te klaren, maar beseft dat het geen zin heeft. Langzaam stijg ik op, terwijl ik wanhopig pogingen doe de enorme gedaantes ver onder me toch te kunnen zien. Ontgoocheld klim ik aan boord van de Zodiac, het huilen staat me nader dan het lachen.

Teleurstelling

De bootsman ziet mijn teleurstelling en begint hartelijk te lachen en driftig te seinen naar zijn collega in de andere rubberboot. Even ben ik in de war, tot ik door heb wat ze van plan zijn. Manta Alley is een soort kanaal tussen verschillende rotsformaties. Hiertussen zitten meerdere manta-poetsstations waar de dieren zich uitgebreid laten behandelen. De crew blijkt heel goed op elkaar ingespeeld en weet precies de juiste plek te vinden. In cirkels bewegen ze in tegengestelde richting om de rotsformaties heen. Zodra een school manta's is gespot, racen we ernaartoe en spring ik overboord. Als een stuk wasgoed aan een lijn hang ik naast de boot in de gierende stroming. Wow, de manta's komen op nog geen halve meter voorbij! Ik tel tien exemplaren en schat de gemiddelde spanwijdte op wel tweeënhalve meter. Zo gracieus als zij door het water glijden, zo onstuimig bungel ik naast de boot. Na een minuut zijn ze uit zicht, de diepte weer ingedoken. Hopelijk heeft de groep duikers deze school ook gezien.

Terwijl ik aan boord klim, heeft de bootsman alweer een nieuwe school ontdekt. Vol enthousiasme varen we erheen en snel ga ik te water. Te laat ontdek ik dat ik er precies middenin spring. Voor het eerst zwem ik volledig tussen de manta's en even vergeet ik alles om me heen...

Al snel hebben ze genoeg van de drukte en verdwijnen in de diepte. Na twintig minuten aan de lijn hangen en steeds terugklauteren in de boot moet ik het helaas opgeven, omdat ik geen kracht meer in mijn armen heb. De Zodiac brengt me terug naar de S/Y Philippine Siren. Ongeduldig sta ik op het dek te wachten op de terugkomst van de duikers. Ik hoop dat zij net zoveel manta's gezien hebben, maar met al die scholen kan het haast niet missen. Uiteindelijk zie ik in de verte de boten terugkeren met een heleboel lachende gezichten. Gelukkig heeft de groep ook talrijke manta's gezien en al snel volgen de sterke verhalen over de belevenissen.

➤ **Maar dan slaat het noodlot toe: ik kan niet klaren**

Boattime

Tijdens het ontbijt blijkt dat deze duik bij iedereen met stip op één is komen te staan. De vakantie is nu al geslaagd en we zijn pas aan het begin van onze duik- en zeilreis langs Komodo en omringende eilanden. Was het niet vanwege het duiken, dan wel om de fantastische ervaring met dit fonkelnieuwe jacht van het landschap en het uitzicht te genieten. Van onstuimige waterpartijen naar romantische baaien, van droge en dorre streken tot groene, exotische eilanden en van warm tropisch water naar het koudere zuiden. Door de invloed van de drie verschillende golfstromen vanuit de Javazee, Floreszee en Indische Oceaan is de natuur grillig, indrukwekkend en divers. Om hier volop van te genieten en maximaal van het daglicht gebruik te maken, staan we elke morgen vroeg op. Uiteraard helpt het ook dat de charmante Thaise bootmanager iedereen

Bijzonder

De harlekijn spookfluitvis zagen we in vele kleuren.

Koraalkunst

Gekruild draadkoraal vormt een leuk foto-object om te spelen met diepte en scherpte.

Giftig - Op Cannibal Rock zijn veel zeeslangen actief die zich niets van je aantrekken.

's ochtends zijn hut uit roept: «Waky, waky, bliëefing!» In alle vroegte genieten we van goede koffie, echt aan alles is gedacht aan boord. Bovendien heeft Frank het principe 'boattime' geïntroduceerd; iedereen heeft zijn klok een uur vooruit gezet. Door het tijdsverschil tussen Nederland en Indonesië waren we lichamelijk toch al de kluts kwijt, dus dat extra uur kan er ook nog wel bij. «Welcome to Antarctica!» Frank van der Linde, de goedlachse eigenaar van de S/Y Philippine Siren, geeft kort maar krachtig aan dat de duikomstandigheden de komende dagen van een andere orde zullen zijn. We moeten ons voorbereiden op koud(er) water. De watertemperatuur is hier gemiddeld 21 graden Celsius, maar wij Nederlanders laten ons niet gemakkelijk afschrikken. Frank heeft gisteravond met zijn crew de

duiken voor vandaag zorgvuldig gepland met alle mogelijke getijdentabellen voor deze regio. Komodo staat bekend om zijn sterke stroming die in de zomermaanden (van juni tot augustus) op kan lopen tot acht knopen! Met een zorgvuldige planning op basis van getijdentabellen zijn alle duiken rondom Komodo echter goed te doen. Sommige duiken zijn serieuze driftduiken, maar die wisselt Frank handig af met duiken tijdens de kentering of in rustige baaien.

Nauwe doorgang

Gili Lawa Laut Passage is zo'n geduchte driftduik. Tussen twee eilanden ligt een nauwe doorgang waar het tij het water over een drempel perst. Al snel blijkt dat voor fotografen deze stek, hoe bijzonder ook, erg frustrerend is. Scholen barracuda's en

horsmakrelen spelen hier met haaien, grote baarzen liggen rustig in de luwte van grote rotsblokken, maar door het plankton en het opgewelde zand is het zicht hier nogal beperkt. Door de verschillende ronddraaiende stromingen weten we al snel niet meer wat boven en onder is, zeker als je door de zoeker van je camera probeert te kijken. De adrenaline giert door ons lichaam; dit is een échte belevingsduik! Door de grillige onderwaterstructuur kunnen we tot op vijf meter van de drempel kruipen en hangen we een tijdje rond in de luwte van de grote rotsblokken. Onze duikgids telt rustig alle koppen en geeft daarna het 'aanvalluh'-signaal. Tegelijk stijgen we allemaal een klein stukje op uit de luwte, direct voelt het als een gigantische onderwaterwaterval. Zonder dat we het kunnen tegenhouden, pakt de stroming ons op en sleurt ons over de drempel. Vlak ervoor is het zo'n vijftien meter diep, maar de drempel zelf ligt op vijf meter, dus je moet hier goed op je drijfvermogen letten. Boven ons hoofd zien we het water kolken en draaien. Het enige wat we kunnen doen, is botsingen voorkomen, maar ook dat lukt maar gedeeltelijk. In een flits zien we een school diamantpijlstaartroggen. Zodra we uit deze heksenketel zijn, is de stroming weer net zo snel weg als hij gekomen is; het voelt alsof we letterlijk zijn uitgespuugd. Onderwijl bijkomend van alle actie eindigen we onze duik op een prachtige koraaltuin.

Komodovaranen

Terug op de boot heeft Frank een verrassing voor ons in petto. 's Ochtends hebben we bij de baai al de eerste wilde komodovaranen op het strand zien lopen, samen met enkele makaken en wilde zwijnen. Voor iedereen die wil en genoeg lef heeft, vaart de crew ons naar de kant om deze enorme hagedissen van dichtbij te bekijken. De kleine bootmanager springt met een peddel uit de Zodiac en loopt richting de varanen. Onmiddellijk ruiken de dieren mensen en de eerste varaan komt onze kant op gelopen. Als heldhaftige toeristen komen we niet verder dan vijf meter op het strand, voor we terugrennen naar de boten. Echte helden op duikshoenen! Maar van dichtbij zijn deze prehistorische beesten ook wel erg angstaanjagend. Ze lijken in eerste instantie heel langzaam, maar hun reactievermogen is verbluffend snel. We besluiten om toch maar de officiële toer met de rangers de volgende dag af te wachten.

Grootste hagedis - De komodovaraan ruikt een toeristenmenu.

Vaak gezien - Het rif is bedekt met bubbelkoraal waar kleine gobies leven.

De 'hiking trail' vindt 's ochtends heel vroeg plaats, zodat de dieren nog niet de gelegenheid hebben gehad op te warmen en dus slomer en meer benaderbaar zijn. We lopen een behoorlijk eind door het park, voordat we bij het reservaat aankomen. Na een week op zee voelt het onwennig weer op land te lopen. Onderweg zien we al enkele, gelukkig nog slaperige exemplaren liggen, terwijl we voorzichtig door het park naar het opzichters-huisje lopen. We sluipen door het park en kijken continu om ons heen. Dat maakt vast een vreemde indruk op de lokale bevolking. Zodra we de huisjes bereiken, weten we niet hoe snel we op de veranda moeten klimmen. Pas als de rangers verschijnen, komen we er weer af. Ze hebben stokken bij zich die de varanen op afstand moeten houden, maar die qua formaat weinig vertrouwen wekken. De komodovaraan heeft geen natuurlijke vijanden en eet alles wat hij op zijn pad tegenkomt. Hij is de grootste nog levende hagedis ter wereld en in dit reservaat onderwerp van uitgebreid onderzoek. Rondom het huisje sluipen de eerste dieren

Wiegen in de stroming
Prachtig waaierkoraal rondom Gili Lawa Laut.

al rond en we blijven angstvallig tussen onze twee gidsen in lopen. We kiezen voor een kortere hiking trail van anderhalf uur, gezien de toch al stijgende temperatuur in de ochtend. Daarbij hoeven we niet te ver te lopen om de eerste exemplaren van erg dichtbij te kunnen zien. Ze liggen kriskras op het pad lekker in de zon op te warmen. Ze lijken traag, maar hun ogen volgen elke beweging en hun tong flikkert dreigend. We hebben al snel door dat het belangrijk is om het pad aan te houden, want in het hoge gras vallen de varanen nauwelijks op. Maar ja, hoe doe je dat als ze het hele pad blokkeren? Het is parseizoen. Toch zien we er tijdens de trail in totaal zeker twintig en bezoeken we ook wat nesten. Op het hoogste punt van de wandeltocht hebben we prachtig uitzicht over de baai en zien we de S/Y P. Siren liggen. We krijgen zo een goede indruk van de ligging van de eilanden, die in de volksmond gewoon Komodo worden genoemd. In werkelijkheid bestaat het gebied uit een verzameling eilanden, waarvan Komodo het grootste is. Bij terugkomst in het piepkleine dorpje zien we als bonus nog een groep makaken in de bomen, die ons heel dichtbij laten komen. Ondanks de unieke ervaring om deze prehistorische varanen in het echt te zien, zijn we blij dat we weer snel verkoeling kunnen zoeken in het water.

Rotsformaties

Crystal Rock en Castle Rock zijn twee rotsformaties die onder water naast elkaar liggen. Bij laag water zijn hun toppen zichtbaar aan de oppervlakte. Ook deze stekken staan bekend om de stroming en planning is hier erg belangrijk. De Zodiacs zetten ons een stukje verderop af, zodat we gebruik kunnen maken van de stroming tijdens de afdaling. Al direct zien we scholen tonijn en makreel en in de diepte zwemmen enkele zwartpunthaaien voorbij. De rotsen zelf zijn vrij ruig en het valt direct op dat hier minder hard en zacht koraal groeit dan op de andere duikplekken tot nu toe. We volgen het voorbeeld van de scholen vis en proberen rustig in de sterke stroming te hangen. De vissen zijn zo talrijk dat we niet weten waar we moeten kijken: baarzen, tonijnen, rondtrekkende haaien en een rustig etende schildpad zijn allemaal even boeiend. We hebben dan ook weinig aandacht voor het macrospul met zoveel leven en beweging om ons heen. Veel te vlug bereiken we onze nultijd en moeten we opstijgen. Enkele gelukkigen zien ook nog dolfijnen tijdens de veiligheidsstop. Hoeveel kun je in één duik verwerken?

Donkerblauw

Terug op de boot laat Frank weten dat hij graag wil proberen de overtocht naar Batu Moncho te zeilen. In het nationale park is dat erg lastig door de grote hoeveelheid rotsformaties net onder het wateroppervlak, maar nu we op de terugweg zijn, kunnen we de zeilen hijsen. Er staat weinig wind, dus een perfecte training voor de crew tijdens deze eerste zeiltrip. De S/Y P. Siren heeft 480m² zeiloppervlak, maar de bemanning is zo enthousiast over de mededeling van de kapitein, dat de donkerblauwe zeilen werkelijk in no time ontstaan. Een prachtig gezicht! Een half uurtje later geeft de kapitein echter te kennen dat we toch weer op de motor verdergaan, omdat er onvoldoende wind staat om de boot zeilend door de stroming te krijgen. Maar wij hebben in ieder geval kunnen genieten van de boot in vol ornaat en vooral van het enthousiasme van de bemanning.

Actieve vulkaan

Als we de oversteek naar Sangeang gemaakt hebben, ligt het nationale park definitief achter ons en komen we weer in de beschaving. Hoewel, een dorp met tien hutten op palen is nauwelijks beschaving

te noemen... De watertemperatuur is hier overigens gelijk weer tropisch, zo'n 27 tot 28 graden Celsius. Sangeang is een eiland dat gevormd is door de vulkaan Gunung Api, een van de meest actieve vulkanen in dit deel van Indonesië. Dit belooft extra warm water en vooral muck diving, duiken op zwart lavazand. Eenmaal onder water bij Hot Rocks is het meteen te zien en te voelen dat we op een actieve vulkaan duiken. De bodem is heet en er stijgen overal luchtbellen op. Het is een bijzondere ervaring om boven zwart zand te hangen op nog geen twee meter diepte en overal bubbels omhoog te zien komen. Daartussen stikt het van het leven. We dalen verder af en verdwalen in een wereld van ongelooflijk mooi hard en zacht koraal en prachtig macroleven. De stek loopt snel af naar zo'n vijftig meter, maar rond de dertig staan een paar aanzienlijke gorgonen met een grote kans op pygmeezee- paardjes. Met behulp van de duikgids spotten we al snel enkele exemplaren. Na een paar keer met je ogen knipperen en je heel erg inspannen, zijn deze dwergzee- paardjes ook met het blote oog te zien. Je moet wel weten waar je naar kijkt, want ze beschikken over een fantastische camouflage en gaan volledig op in hun omgeving. Kees maakt foto na foto en ik stijg alvast een stukje op om hem ruimte te geven. Na de pygmee- shoot komt Kees bijna buiten adem naast me hangen, het blijkt een behoorlijke opgave te zijn om vrij in de stroming zulke kleine beestjes in het vizier te houden. Maar veel tijd om uit te rusten heeft hij niet, want door de enorme diversiteit aan slakjes, spookfluit- vissen en bijzondere krabben lijkt deze duik bijna op werken. Vooral de zebra-krab maakt indruk en is een goed voorbeeld van hoe ingenieus de natuur is.

Maiden voyage

We sluiten deze indrukwekkende reis af met een diashow op het megagrote beeldscherm. Na het diner schuift iedereen, inclusief de bemanning, gezellig aan in de luxe salon en kijken we meer dan twee uur naar de impressie van een fantastische vakantie. Het is Frank en zijn team gelukt een diverse groep gasten zich thuis te laten voelen op hun schip, een gevarieerd duikaanbod met de beste stekken van de regio aan te bieden en een actief programma te combineren met het echte vakantiegevoel. Wat ons betreft was deze maiden voyage op de S/Y P. Siren meer dan geslaagd!

Camouflage - Een koraalkrab verschuilt zich tussen het koraal.

Einde - De laatste minuten van de laatste duik: een zeepaardje!

INFO KOMODO

Duiken

Wij boekten een liveaboard naar Komodo aan boord van het zeilschip S/Y Philippine Siren van Worldwide Dive and Sail, een spiksplinternieuw zeiljacht voorzien van alle gemakken. Tijdens deze reis wordt vooral gedoken in het Komodo National Park, een door UNESCO beschermd natuurerfgoed. Meer info op www.worldwidediveandsail.com.

Het jacht

De S/Y Philippine Siren is een traditioneel Indonesische Phinisi, met de hand gemaakt van teakhout en azobé. Deze zesenvertig meter lange en tien meter brede tweemaster is het derde en grootste jacht van de WWD&S vloot. Op het schip worden maximaal zestien gasten geboekt, waardoor iedereen volop kan genieten van de luxe sfeer en ruimte. Het schip heeft een zonnedeck met riante ligstoelen, een grote salon met airco, cocktailbar, groot tv-scherm en heuse lounge banken. Op het overdekte achterdek worden de maaltijden geserveerd. Het voordek is ingericht als duikruimte met voor elke duiker voldoende opbergmogelijkheden. Daarnaast zijn er speciale ruimtes voor de apparatuur van onderwaterfotografen en -filmers. Ook beschikt het schip over een eigen nitrox vulinstallatie (gratis). WWD&S biedt ook de mogelijkheid om duikmateriaal te lenen, erg handig met de strenge bagageregels. Het schip heeft acht luxe hutten, allemaal met airco, een eigen PC met 20 inch scherm, geluidsinstallatie en badkamer. De S/Y P. Siren beschikt zelfs over een wasservice, twee koks en een masseuse! Een decoboey en duikcomputer horen hier verplicht bij de uitrusting van elke duiker, maar ook deze spullen kun je eventueel lenen.

De reis

Er wordt in- en uitgescheept in Bima, de grootste stad op het oostelijke schiereiland van Soembawa. Dit in tegenstelling tot de meeste liveaboards in dit gebied, die vanaf Bali vertrekken. Vertrekken vanuit Bima scheelt aanzienlijk in tijd voor de overtocht naar Komodo. Met een vlucht van 45 minuten is de stad goed bereikbaar vanaf Bali. Er zijn dagelijks vluchten naar Indonesië vanuit Amsterdam en Brussel.

Meer info

De volgende websites bieden goede informatie over het Komodo National Park en de ruim vijftig duikstekken rondom de eilanden: www.gokomodo.org en www.komodonationalpark.org. Uiteraard kun je voor meer informatie over Komodo ook terecht bij WWD&S.

